

Soru: Zaman zaman sohbetlerde üzerinde durulan Kur'ân neslinden maksat kimlerdir, bu nesle düşen vazifeler nelerdir?

Cevap: Cenab-ı Hakk'ın murad-ı ilahisini yeryüzünde ikame etmeyi biricik maksat hâline getiren, kıyamete kadar rehberliği devam edecek Kur'ân hakikatlerini hakkıyla temsil eden, düşüncelerinde, konuşmalarında ve amellerinde Kur'ân'a ittibayı şiar edinen nesle Kur'ân nesli diyebiliriz. Nereden bakarsanız bakın onlardan Kur'ân'a ait manaların süzöldüğünü görürsünüz. Onlar, Allah karşısında veya Allah huzurunda olmanın gereği olarak Allah'ın istediği şekilde bir duruş ortaya koyarlar. Geçici bir imtihan yeri olan dünyayı değil, sonsuz güzellikler mekânı olan ahireti asıl maksat haline getirirler. Yaşamayı değil yaşatmayı tercih ederler. Dünyanın fani yüzündeki zevk u sefaya değil, ahiret yolundaki çile ve ızdıraba talip olurlar. Onlar Kur'ân ahlâkıyla bezenirler. Bu yüzden bir hadiste de ifade edildiği gibi, onları gören kimse Allah'ı hatırlar. (İbn Mâce, *zühd* 4) Onların arkasından yürüyen kimse Allah'a vasil olur. Onlar, Kur'ân'ı şahsî hayatlarında yaşama ve temsil etmenin ötesinde, Kur'ânî hakikatleri topyekûn insanlık çapında ihya etmeye ve hayata hayat kılmaya kendilerini adanmış kimselerdir.

Bakış Açımız

Dünyada pek çok inanç şekli, metafizik anlayışı, Zat-ı Ulûhiyet telakkisi vardır. Bizim için önemli olan, Kur'ân'ın tarifleridir. Metafizik dünya hakkındaki en doğru malumat, peygamberler tarafından beşere bildirilen malumattır. Zat-ı Uluhiyeti en doğru şekilde insanlığa onlar tanıtmıştır. Ölüm, berzah ve ahiret âlemleriyle ilgili en gerçekçi izahları onlar yapmıştır. Şayet bu konularda semavi vahyin sesine kulak verilmezse yanlış telakkilere girilir. Nitekim ehl-i kitap dahi kendilerine indirilen vahyi orijinal haliyle koruyamadıkları için itikadî konularda bazı boşlukların içine düşmüş, yanlış yorumlara girmiş, inhıraflar yaşamışlardır.

Şunu unutmamak gerekir ki insan aklının idrak sınırları vardır. Bir insan dâhi de olsa bu sınırların ötesine geçemez. Ziya Paşa'nın ifadesiyle;

“İdrâk-i maâlî bu küçük akla gerekmez.

Zira bu terazi o kadar sıkleti çekmez.”

Şimdiye kadar nice filozof ve mütefekkir Allah'ın varlığından bahsetmiştir ama O'nun isim ve sıfatlarına dair doğru bilgiye ulaşmak için vahye kulak vermek gerekir. Zira bu gaybe ait bir meseledir, bu konuda nihai noktayı koymak bizim idrak sınırlarımızın dışındadır. Uluhiyet ve Rububiyet hakikatlerine dair doğru bilgi elde etmenin yolu, Peygamberlerin sözüne kulak kesilmekten geçer. Kur'ân nesline düşen başlıca vazifelerden biri, Allah'ı, Kur'ân ve Sünnet'i referans almak suretiyle tanımak, sadırlara şifa olacak şekilde insanlığa tanıtmaktır. Mehmet Akif'in şu sözünde gösterdiği ufuk, Kur'ân nesli için önemli bir hedef olmalıdır:

“Doğrudan doğruya Kur'ân'dan alıp ilhamı,

Asrın idrakine söyletmeliyiz İslam'ı.”

Günümüzde ilimlerde yaşanan ilerleme sayesinde insanların varlığı okuma ufku, eşya ve hâdiselere bakış açısı değişmiştir. Şayet meselelerinizi anlatırken onların bakışına göre ele almazsanız onların zihin ve kalb dünyalarında bir kısım boşluklar oluşabilir. Çoklarında olduğu gibi. Bu açıdan kendilerini iman ve Kur'ân davasına adanmış nesillerin, metafizik hakikatleri insanlara sunarken bunu, zihnî, ruhî, kalbî ve

hissî herhangi bir boşluğa meydan vermeyecek, muhataplarının vicdanlarını ve akl-ı selimlerini tatmin edecek surette yapabilmeleri gerekir.

Yeri gelmişken şunu da ifade etmekte fayda var: Mehmet Akif'in yukarıda naklettiğimiz sözünde ifade edilen düşünceyi farklı algılayan, mevzuu farklı yorumlayan bazı kimseler Kur'ân'a farklı yaklaşıyor, yaşanan çağın şartlarına uygun olarak dinde reforma gidilmesi gerektiğini dillendiriyor, Kur'ân'a tarihselci mülâhazalarla yaklaşıyor, onun bazı âyetlerinin günümüzde hükmünün kalmadığını ileri sürebiliyorlar. Kur'ân tarafından vaz edilen bir kısım prensipleri, mevcut algı ve anlayışlara ters bulduklarından, onlara sahip çıkamıyor, onların cahiliye toplumuna has düzenlemeler olduğunu, dolayısıyla da bizi bağlamayacağını zannedebiliyorlar.

Yanlış yerden bakıyor, yanlış düşünüyorlar. Maalesef bazıları günümüzün bir kısım gelip geçici modalarıyla motive oluyor. İçinde yaşadığımız mevcut hayat tarzından başka türlü bir hayat tarzının yaşanamaz olduğuna inanıyor. Modern dünyanın bize dayattığı dünya görüşünü en ideal zannediyor, başka tarz-ı telakkileri peşinen reddediyor. Bunun bir neticesi olarak da Kur'ân'ın bazı emirlerinin modasının geçtiğine, artık bugünün dünyasında tatbikinin mümkün olmadığına inanıyor. Kur'ân'ın uzun asırlardır ihmale uğramasının, doğru anlaşılıp anlatılamamasının ve iyi temsil edilememesinin de bunda etkisi büyük. Şayet Kur'ân nesli, Kur'ân'ın hakikatlerini tam yaşayarak hayatlarına hayat kılsalar, tüm insanlık fertler ve cemaatler halinde onların dünyasına koşacaktır.

Duygu ve Düşünceyi İfade Etme

Bu açıdan, günümüzde dünyanın dört bir yanına açılan adanmışların, gittikleri yerlerde kendi dünyalarına ait duygu ve düşüncelerini ifade etmelerini çok önemli görüyorum. Bununla birlikte şu realiteyi de hatırdan çıkarmamalı: Birkaç asırdan beri dünya üzerinde hâkimiyet kuran, başkalarına tepeden bakan, düşünceleri kemikleşmiş, milli gururları olan, adı konmamış örtük bir kast sistemine göre hareket eden, kendi kültürlerini dünyaya dayatan, ekonomik güç sahibi bir kısım şahıs, devlet ve milletlerin, kendi dünya görüşlerinden başka bir dünya görüşünü kabullenmeleri, sizin değerlerinizi takdir etmeleri kolay değildir.

Her şeye rağmen, siz bir yerde kendi dünyanıza ait faziletleri ortaya koyduğunuzda, sahip olduğunuz değerleri yaşadığınızda bu, başkalarında ciddi bir hayranlık uyatabiliyor. Şimdiye kadar bunun çok fazla misalini gördük. Etkili duayen akademisyenlerden, "Dünyanın geleceği adına istikbal vaad eden bir şey varsa o da bu harekettir." diyenler oldu. Küçük platformlardaki doğru temsil bile böyle bir hayranlığa vesile olabiliyor. Cılız parıltılar bile insanlarda, daha güzel bir dünya adına heyecan uyatabiliyor. Bunlar bizim için önemli birer ümit kaynağıdır. Yeter ki siz kendi civanmertliğinizi sergileyin, şimdiye kadar yapageldiğiniz hizmetleri katlayarak devam ettirin ve daha göz doldurucu bir hayat ortaya koymaya çalışın. İnancınızı, sahip olduğunuz değerleri en güzel şekilde anlatın ve temsil edin. Günümüzde hangi noktalar hasar görmüşse oraları tamir etmeye, yıkılmış surları onarmaya, kırık ve çatlakları sarmaya, oluşan boşlukları doldurmaya çalışın. Müslümanlığın baş döndürücü güzelliklerini herkese göstermeye, Allah'ın her bir kulunun bundan istifade etmesini sağlamaya çalışın. Sahip olduğunuz iman, heyecan ve bilgi sermayesini çok iyi kullanın.

Allah'ın izni ve inayetiyle sizin bu çabalarınız muhataplarınız tarafından hüsnükabulle karşılanacaktır. Zira insan fitratında hakikati arama hissi; güzellik ve kemale iştiağ vardır.